

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

“Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΚΙΤΡΙΝΑ ΜΑΤΙΑ,,

(Το σκοτεινό και άνεξηγτο μυστήριο της ζωής του Μπέλα Λουγκόζι)

Ούγγρος Μπέλα Λουγκόζι είνε ένας από τους πιά... αντιπαθητικούς ήθοποιους του Χόλλυγουντ. Καί γιατί από τους πιο αντιπαθητικούς; Γιατί παίζε πάντοτε ρόλους κακούχων, δολοφόνων, σκληρόκαρδων, τεράνων, επαναστατών, που θύουν όμα.

“Έξο όμως από την όδον, στην ιδιωτική του ζωή, είνε ένας άτ' τους πιο σημαντικές κατοίκους της κινηματογραφικής άποψιάς. “Έχει ένα παιδικό καλοκάγαθο χαμόγελο, ένα βλέμμα τούτο και ειλικρινές κι' είνε άνοκτόκαρδος και καταβεπτικός, όσο κανείς άλλος. Μόνον καμιά φορά το πρόσωπό τον παγώνει, τά μάτια του καρφώνονται σ' ένα φοιρούμενο σημείο με έκφραση τρούνου και τά χαρακτηριστικά του άλλουώνονται. “Υστερα, ό Λουγκόζι συνέρχεται και ξαναγίνεται πάλι ό κεφάλις και ξέννοιστος πάντοφος που ήταν κά πριν.

“Η άνεξήγητη αυτή μεταβολή που συχνά συμβαίνει τόσο στον Λουγκόζι, καθώς και τό γεγονός ότι άποφείγει τις στανανιστροφές και τις κοσμικές συγκεντρώσεις, ότι ούδέποτε έθεάθη να χαριεντίξεται με καμιά νέα και τό ότι έχει κάνει ως τώρα τρεις άτυγχε γάμους, όλα αυτά περιβάλλουν τον Λουγκόζι μ' έναν πέλο μυστηριών και τον κάνουν να φάνετα πολύ πιο ένδιαφέρον από ότι θά ήταν άν έφεροτο όπως όλοι οι άλλον συνάδελφοί του του Χόλλυγουντ. “Επανεξιλημίνους οι δημοσιογράφοι προσεπάθησαν να διεκρινίσουν τό μυστήριο του, αλλά δέν τό κατόρθωσαν. Τώρα τελευταία όμως, ό Λουγκόζι άποφάσισε ν' άνοίξη τό στόμα του.

Τό μυστικό της ζωής του, ελα, είνε ή γυναίκα με τά κίτρινα μάτια! Τέσσερες φορές τό παρσι άσπρηε στη ζωή του. Την πρώτη φορά, όταν ήταν νεωρότατος. Τού έδωσε τότε τρεις έβδομάδες ευτυχίας και πάθους, μιά τόσο μεγάλη, ώστε να τον κάνει άθελά του σκλάβο της, για όλη του τη ζωή. “Υστερα του ξανακαταρωθήσαστε άλλες τρεις φορές, μετά από κάθε γάμο του, και κάθε φορά ή εμφάνισή της είνε ως έπαχόλουθο την διάλυση του γάμου του. “Ο Μπέλα Λουγκόζι δέν θά ξαναπαντρευτή πιά ποτέ του. Φοβάται, φοβάται την γυναίκα με τά κίτρινα μάτια!

“Η ιστορία αυτή δέν μοιάζει σαν τά άνατριχαστικά διηγήματα του Χόρμαν ή του Πόε, δέν μοιάζει σαν τις φανταστικές ταινίες, στις όποιες πρωταγωνιστεί ό Λουγκόζι; Κι' όμως, όσο άπιστευτη κι' άν φανέται, είνε άληθινή κι' ό ήρωας της την διηγέθηκε με καλή πίστη, δίχως να ξέρη ότι θά δοθη στην δημοσιότητα.

—Δέν ήμουν μεγαλύτερος από είκοσι δύο χρόνων, ελα, όταν συνάντησα για πρώτη φορά την γυναίκα με τά κίτρινα μάτια. Την έβραη εκείνη βασισόμουν στην άρχη του σταδίου μου και ελα πάει στην “Αμελίτσα της “Αδριατικής, που άνηκε άόμα στην Αυστρία.

»Μου την έσύστησαν μιά μέρα κι' εδθύς έξ άρχής μου έκανε παράξενη έντύπωση, γιατί δέν μου άνέφεραν παρά νόμαχα τό μικρό της όνομα «Χέντι». Της άπλωσα τό χέρι μου για χαιρετισμό και την έκόνταξα στό πρόσωπο. Τη στιγμή εκείνη μου φάνηκε σαν να δέχτηκα στό σώμα μου μιά έκκένωση ηλεκτρικού ρεύματος. Τά μάτια της ήσαν κίτρινα και στρογγυλά και άπλανη, σαν τά μάτια της γάτας ή της κοκκομάχαις, στό βάθος τους όμως γυάλιζε κάτι τό μυστηριώδες και άνεξήγητο που δέν μπόρεσα ποτέ μου να διεκρινίσω, και που σ' έκανε να μην μπορέσι να ξεκολλήσης τό βλέμμα σου άτ' τό δικό της.

»Είνε άπολύτως άδύνατον να σάς περιγράψω τη φλόγα που άισθάνθηκα να διατρέχει όλες μου τις φλέβες εκείνη τη στιγμή. Μά άντελήθηρη ότι κι' εκείνη έπίσης είνε άισθάνθη κάτι τό παρόμοιο και για λίγα λεπτά, που μās φάνηκαν ώρες, τά βλέμματά μας διεσταυρώσαντο, ώσαν να ήθελε ό ένας να βυθομετρήσει την ψυχή του άλλου. “Επί τέλους, κατόρθωσα να συνέλθω. “Αφρητά τό χέρι της, ψυθισόσα μερικά τετραμήνια κοιλώμενα κι' εκάθηκα “Όταν διελύθη ή συντροφιά, ξεκίνησαμε να φέρουμε μαζί και την συνώδεσσα ως τό σπίτι της. Σ' όλο τό διάστημα που περιπατούσαμε, δέν μπορούσα να ξεκολλήσω τά μάτια μου από τά δικά της, και κάθε φορά που τά κίτταξα, τό ίδιο μυστηριώδες μαγνητικό ρεύμα έβγαίνα από μέσα τους. Δέν ήταν έρωας αυτό που άισθάνόμουν, δέν ήταν ούτε καν πόθος. “Ήταν κάτι πολύ βαθύτερο που ούδέποτε ως τώρα ελα άισθάνθη, αλλά ούτε και ξανααίσθάνθηκα ποτέ στη ζωή μου. Δέν

μπορώ να τό περιγράψω, ούτε και τώρα ακόμα.

»Εφτάσαμε στό σπίτι της και δέν είχαμε άναλλάξει ούτε μια λέξη μεταξύ μας. Μπροστά στην πόρτα της σταματήσαμε και κίτταχτηκαμε. Καί μονομιάς πέσαμε ό ένας στην άγκαλιά του άλλου και ό κόσμος έπαρε πιά να ύπαρξη για μās.

»Τό έρωτικό μας ρομάντζο κράτησε τρεις βδομάδες. “Αμφιβάλλω άν άλλο άνθρωποι άγαπήθησαν ποτέ με τόσο πάθος και με τέτοια ένταση, όπως άγαπήθηκαme έμεις οι δύο.

»“Υστερα από τρεις βδομάδες βγήκαμε ένα βράδυ για πρώτη φορά άτ' τό σπίτι για μιά επείγουσα ύπεθεσί μου. “Όταν ξεκίνησα, είνε φέγει! Δέν βρήκα πιά τίποτε άπολύτως δικό της σ' όλόκληρο τό σπίτι και μόνο σ' ένα τραπέζι έάνω είνε αφήσει μια σημείωση μ' αυτό τά λόγια: «Δέν θά ξαναγιάδω το θούμε πεινά ποτέ, αλλά ά να τό ξέρης, είσαι πάντα δικός μου».

»“Ήμουν σαν τρελλός. Τριελίζοντας έπεσα στό κρεβάτι και τραβόσα τά μαλλά μου, φωνάζοντας τ' όνομά της. Παρ' όλες μου τις ξρηνες, δέν κατόρθωσα να την βρω πουθενά κι' επί βδομάδες ολόκληρες δέν έτρωγα, δέν κοιμόμουν, δέν ήμουν άνθρωπος.

»“Ήμουν στά προθηρα της τρέλλας, όταν για σωτηρία μου έξεραγή ό Είρωσιακός πόλεμος. “Εβλήθη από τά όπλα κι' έπήγα στη Γαλιζία ως άνθρωπολογός του τεσσαρακοστού τρίτου ούγγρικου πεζικού συντάγματος. Πληρώθηκα βαρεία τό 1918 στό Ροζατιν, στό μέτωπο της Γαλιζίας, και με έστειλαν στό στρατιωτικό νοσοκομείο της Βουδαπέστης. “Έκει γνωστήριχα με την νέα που έρόκειτο να γίνει ή πρώτη μου γυναίκα. Τό όνομά της ήταν “Ιλόνια Σζιχς και άνηκε σ' μιά άτ' τις καλύτερες οικογένειες της Βουδαπέστης. “Υπηρετούσε στό νοσοκομείο, μαζί μ' ένα πλήθος άλλες κυρίες της καλής κοινωνίας και περιποιόταν τους τραυματίες. “Αρραβωνιαστήκαμε και λίγους μήνες άργότερα, όταν τελείωσε ό πόλεμος, παντρευτήκαμε. Ζούσαμε στη Βουδαπέστη κι' έγώ ξανατραβα τη θέση μου στό Βασιλικό “Εθνικό Θέατρο.

»Είμαστε έντιχέστατοι, όσο μπορεί να είνε έντιχέστατοι δύο άνθρωποι. Είχα ξεκινήσει στην τέχνη μου με ένθουσιασμό και ό κριτικό όλο: ήταν είνενέστατοι μαζί μου. Τό μέλλον μου φανόταν ρόδινο και ή “Ιλόνια κι' έγώ σκεπτόμαστε, ότι ένα παρθά θά συμβλήθηκε ακόμα περισσότερο την ευτυχία μας.

»“Έξαμα, ένα βράδυ, την ώρα που έρόκειτο να έμεινωσθώ σ'ή σκηνή, έννοιωσα μιά παράξενη δυσφορία. Μόλις άνοίξε ή αίσλα, κατάλαβα ότι κάτι έτρεχε. Δέν ήμουν πιά έγώ ό ίδιος. Σεχνούσα τά λόγια που έπρεπε να πώ, δέν ήξερα πώς έπρεπε να κουνηθώ. Τέλος, τό βλέμμα μου καρφώθηκε κάτω σ' ένα κάθισμα της πρώτης σειράς. “Ενεί, με τά κίτρινά της μάτια καρφωμένα έπάνω μου, σαν να ήταν άρακτικό όρνο, καθόταν ή Χέντι. Τό αμα μου πάγωσε στις φλέβες μου και τά χείλη μου άρχισαν να ψέφουν σε τέτοιο σημείο, ώστε δέν μπορούσα ν' άρθρώσω λέξη. Τό πάθος μου γι' αυτήν είνε και σήμε και είνε πάθει πιά να την άγαπώ, αλλά ώστόσο, όταν την κίτταξα στά κίτρινά της μάτια, έννοιωθα κάτι άλλοσώτικο μέσα μου. Με μεγάλο κόπο τέλειωσα τον ρόλο μου και μόλις νύθηκα, κατέβηκα τρέχοντας στην πλατεία. “Αλλά εκείνη είνε έξαφανισθεί.

»“Ατ' εκείνη την ήμέρα, τό ένδιαφέρον που έννοιωθα γιά τη γυναίκα μου χάθηκε. Κι' ύστερα από μιά βδομάδα της έδήλωσα πώς ήταν άδύνατο να ζήσω πιά μαζί της.

»“Όσο και να σάς φανέται παράξενος, ό χωρισμός αυτός ράγισε την καρδιά μου. “Αγαπούσα την “Ιλόνια, την γυναίκα μου, μά κάτι που είνε άδύνατο να εξήγηση άνθρωπος, μίπηκε με αέθ μου και μās χώρισε. Δέν είνε ξανακάμα τό πάθος μου γιά τη Χέντι. “Όχι. Αυτή δέν την άγαπούσα πιά. Ούτε καν την μισούσα. Προσπάθησα να την θνακαλήνω, αλλά δέν τά κα ώρθωσα. Νύχτες ολόκληρες κάθησα άγρυπνος, προσπαθώντας να λύσω τό μυστήριο της παράδοξής αυτής γυναικας, που με την άνεξήγητη δύναμή της με άνάγκασε να μένω, άθελά μου, πάντοτε δικός της. Θυμήθηκα τά παρομύθηκα και τους θρούλους του τάπου μου, που μιλούν γιά στρίγγλες και γιά λάμεις. “Έβγαίνα κάποια ιδέα ύπνοσώσιμου και μαγνητισμού, έθεβαώθηκα στό τέλος, ότι ή παράδοξη και ύπερφυσική δύναμη της Χέντι ώφέλειτο σ' ένα είδος ύπνοσώσιμου που έξαώτισε έπάνω μου.

»Πέρασαν από τότε μερικά χρόνια. “Η φήμη μου ως ήθοποιού

“Ο Μπέλα Λουγκόζι.

δες μου και τά χείλη μου άρχισαν να ψέφουν σε τέτοιο σημείο, ώστε δέν μπορούσα ν' άρθρώσω λέξη. Τό πάθος μου γι' αυτήν είνε και σήμε και είνε πάθει πιά να την άγαπώ, αλλά ώστόσο, όταν την κίτταξα στα κίτρινά της μάτια, έννοιωθα κάτι άλλοσώτικο μέσα μου. Με μεγάλο κόπο τέλειωσα τον ρόλο μου και μόλις νύθηκα, κατέβηκα τρέχοντας στην πλατεία. “Αλλά εκείνη είνε έξαφανισθεί.

»“Ατ' εκείνη την ήμέρα, τό ένδιαφέρον που έννοιωθα γιά τη γυναίκα μου χάθηκε. Κι' ύστερα από μιά βδομάδα της έδήλωσα πώς ήταν άδύνατο να ζήσω πιά μαζί της.

»“Όσο και να σάς φανέται παράξενος, ό χωρισμός αυτός ράγισε την καρδιά μου. “Αγαπούσα την “Ιλόνια, την γυναίκα μου, μά κάτι που είνε άδύνατο να εξήγηση άνθρωπος, μίπηκε με αέθ μου και μās χώρισε. Δέν είνε ξανακάμα τό πάθος μου γιά τη Χέντι. “Όχι. Αυτή δέν την άγαπούσα πιά. Ούτε καν την μισούσα. Προσπάθησα να την θνακαλήνω, αλλά δέν τά κα ώρθωσα. Νύχτες ολόκληρες κάθησα άγρυπνος, προσπαθώντας να λύσω τό μυστήριο της παράδοξής αυτής γυναικας, που με την άνεξήγητη δύναμή της με άνάγκασε να μένω, άθελά μου, πάντοτε δικός της. Θυμήθηκα τά παρομύθηκα και τους θρούλους του τάπου μου, που μιλούν γιά στρίγγλες και γιά λάμεις. “Έβγαίνα κάποια ιδέα ύπνοσώσιμου και μαγνητισμού, έθεβαώθηκα στό τέλος, ότι ή παράδοξη και ύπερφυσική δύναμη της Χέντι ώφέλειτο σ' ένα είδος ύπνοσώσιμου που έξαώτισε έπάνω μου.

»Πέρασαν από τότε μερικά χρόνια. “Η φήμη μου ως ήθοποιού

μεγάλωνε μέρα με την ημέρα. Είχα αρχίσει να κάνω περιοδείες και στην Αυστρία και στη Γερμανία ακόμα, και η επιτυχία μου παντού ήταν μεγάλη. Έξωθεν, έγινε η επανένταξη του Μπέλα Κούν. Βρήκα ανακαταμεινός σ' αυτό το κίνημα, κατεδιώχθη κ' ύστερα από πολλές περιπέτειες, κατόρθωσα να ξεφύγω και ν' αποβιβάσω στην Νέα Υόρκη το 1921.

» Λίγον καθό' αργότερα, καθήρτισα ένα θίασο από Ούγγρους ηθοποιούς, που οι περισσότεροι ήταν πολιτικοί εξόριστοι, σαν και μένα, και αρχίσαμε να δίνουμε στη Νέα Υόρκη, στο Κλίβλεντ και σ' άλλες πόλεις, παραστάσεις ούγγρικων έργων.

» Στο θίασό μας βρισκόταν και μια νέα Ούγγρα, με την όμοια δέν άρνησα να συνδεθώ. Το περιεργό δὲ εἶνε, ὅτι καὶ αὐτῆς τὸ ὄνομα ἦν ἡ Πλόνα. Ἀγαπήθηκε θερμὰ κ' ἀποφασίσαιε νὰ παντρευτοῦμε. Ἦμιον βαθύτατα ἐρωτευμένοις μαζί της καὶ εἶχα ἀποφασίσει τὴ φορά αὐτή, ὅσα κίτρινα μάτια κ' ἂν παρουσιάζονταν μπροστά μου, νὰ μείνω ἀνετηρέστατος.

» Μὰ ἔκανα τοὺς λογαριασμούς μου χωρὶς τὸν Ξενοδόχο. Διὸ βδομάδες μετὰ τοὺς γάμους μου, ἐνὸς ἑταίρα σ' ἕνα θέατρο τοῦ Μπρούκλιν μαζί με τοὺς συναδέλφους μου, ἀντίκρισα πάλι, καθισμένη τὴν πρώτη σειρά τῆς πλατείας, τὴν γυναῖκα μετὰ τὰ κίτρινα μάτια! Τόσο μεγάλη ἦταν ἡ τεραχὴ τὸν ἀισθάνθηκα, ὥστε οἱ συναδέλφοί μου νόμισαν πὼς ἔπαθα καμιά καρδιακὴ προσβολή. Μολαταῦτα, ἐπεβλήθη στὸν ἑαυτό μου, σπηῖλθα κάπως καὶ κατόρθωσα νὰ παῖξω τὸν ρόλο μου ὡς τὸ τέλος.

» Ἡ γυναῖκα μετὰ τὰ κίτρινα μάτια βρισκόταν στὴν Ἀμερική! Γύρισα στὸ σπίτι μου συντετριμμένος καὶ μελονότι μὲς ἀντίκρισα τὴν γυναῖκα μου ἀντελήφθη, ὅτι ὁ ἴδος φραγμὸς ποὺ με εἶχε χωρίσει ἀπὸ τὴν πρώτη μου γυναῖκα εἶχε μπει καὶ πάλι μεταξύ μας, ἀποφασίσαιε νὰ ποιήσω μετὰ τὸν ἑαυτό μου καὶ νὰ ἐξακολούθησα νὰ ζῶ ἀγαπημένα μετὰ τὴν δεύτερη μου Πλόνα. Διὸ νύχτες ὅμως ἀργότερα, ὅταν μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔργου ποὺ παῖξαμε γύρισα στὸ καμαρίνι μου γιὰ νὰ ντυθῶ, βρήκα τὴν Χέντυ νὰ στέκεται κοντὰ στὴν τουαλέτα μου ἀντίκρι μου καὶ νὰ με κοιτάζει κατὰμάτια.

«—Αὐτὸ τὸ πράγμα δὲν πρέπει νὰ ἐπιληφθῆ γιὰ πρώτη φορά, Μπέλα, μοὺ εἶπε. Μὲ εἶδες στὴ Βουδαπέστη καὶ ἀντελήφθη τὴ δύναμι μου. Τώρα προσπαθεῖς ν' ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὴν ἐπίδρασί μου, ἀλλὰ μάταια παλεύεις. Ἀνήκεις σὲ μένα καὶ θὰ μοὺ ἀνήκεις πάντα. Φύγε μακριὰ ἀπ' αὐτὴ τὴν γυναῖκα ποὺ παντρεύτηκες.»

«—Ἀλλὰ, Χέντυ, τῆς εἶπα, γιατί μοὺ τὸ κάνεις αὐτὸ τὸ πράγμα; Ἐμεῖς οἱ δύο πάχουμε πῶς νὰ ἀγαπήσουμε καὶ μολαταῦτα δὲν κ' ἀρίνεις νὰ εὐτυχίσω. Ποιὰ εἶσαι καὶ τί ζητᾷς τέλος πάντων, ἀπὸ μένα;

«—Αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ σοὶ πῶ, Ἦρθα μόνο νὰ σὲ προσειδοπήσω, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παντρευτῆς καὶ γιὰ τρίτη φορά. Ἄν συμβῆ ἕνα τέτοιο πράγμα, θὰ σὲ χτυπήσω σκληρότερα. Κάποια μέρα, Μπέλα, θὰ γίνουμε πάλι εἰμεις οἱ δύο μαζί, θὰ ἔλθεις νὰ εἰμαστε ὁ ένας γιὰ τὸν ἄλλον.»

» Ἐπέμεινε κατόπιν ἀπὸ μπρῶς μου καὶ ἀνοίξε τὴν πόρτα. Δοξίμασα νὰ τρέξω πίσω της, μὰ κατὰ μετὰ κράτησε κερκωμένο στὴ θέσι μου. Προσπάθησα νὰ καταπολεμήσω τὴν μιστριώδη ἐπιπορὴ τοῦ ἔξιστακουσ ἐπάνω μου, ἀλλὰ ἦν ἀδύνατον. Ὑστερα ἀπὸ μιὰ βδομάδα, ἡ γυναῖκα μου κ' ἐγὼ ἐχωρίσαμε. Ὁ γάμος μας δὲν εἶχε κρατήσει, παρὰ ἕνα μῆνα μονάχα.

» Τὴν ἐποχὴ τοῦ τρίτου γάμου μου ἑταίρα σ' ἕνα θέατρο τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου. Εἶχα παντρευτῆ μετὰ μιὰ χαριτωμένη Ἀμερικανίδα καὶ πετούσα στὰ σύννεφα. Διὸ μέρες ὅμως μετὰ τὴν τέλει τῶν γάμων μου, μὲς σηκώθηκε ἡ αὐλαία, ἔνοιωσα πάλι τὸ ἴδιο συντριπτικὸ συναίσθημα ποὺ εἶχα ἀισθάνθει ἄλλες δύο φορές προητέρω, στὴ Βουδαπέστη καὶ στὴν Νέα Υόρκη. Κάτω στὴν πλατεία ἀντίκρισα δύο κίτρινα μάτια κερκωμένα ἐπάνω σὰ διὰ μου. Δὲν θυμάμαι πὼς ἔπαθα κ' ἂν κατόρθωσα νὰ παῖξω σὸσάτ' ἐκεῖνη τὴ βραδεία. Ἄπ' τὴ στιγμή ποὺ ἀντίκρισα τὴ Χέντυ, ἀντελήφθη ὅτι δὲν θὰ μπορούσα ν' ἀποφύγω τὸ περρωμένο μου κ' ὅτι κ' ὁ γάμος μου αὐτὸς ἦταν κατεστρωμένος. Καὶ κ' ἔπαυσε φράξ.

» Τὴν φορά αὐτὴ δὲν προσπαθήσα πράγματι νὰ παλαίσω πρὸς τὸ ἀναπόφευκτο. Συντετριμμένος ψυχικῶς καὶ σωματικῶς, εἶπα στὴ Βεατρίκη, τὴν γυναῖκα μου, ὅτι ὅλα εἶχαν τελειώσει μεταξύ μας. Καὶ τώρα ακόμα μοῦτόνει ἡ καρδιά μου, διὰν θυμάμαι τὴν βραδεία ἐκείνη. Ποιὰ ἐξήγησι μποροῦσα νὰ δώσω στὴ Βεατρίκη γιὰ τὴ στάσι μου; Πὼς μποροῦσε νὰ με καταλάβη; Ἡ διὸ μοὺ ποῖτες γυναῖκες ἦσαν Ούγγραδες κ' εἰμεις οἱ Ούγγροι εἰμαστε ἕνας λαὸς μιστριωποῦς, ἕνας λαὸς μετὰ ψυχῆ. Ἐκεῖνες με εἶχαν καταλάβει, ἡ τουλάχιστον εἶχαν ἀντελήφθει ὅτι μοὺ συνέβαινε κάτι, ποὺ δὲν μπορούσα νὰ τὸ ἐξηγήσω. Ἡ Βεατρίκη ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ με καταλάβη. Καὶ μιὰ βδομάδα μετὰ τὸν γάμο μας, βρήκα τὴν γυναῖκα μου νεκρὴ στὸ κρεβάτι της, σκοταμένη μετὰ τὸ περιστρόφο! »

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΣΑΠΦΟΥΣ

ΕΡΩΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

...Μὲ τὸ Θεὸ τοῦ τραγουδιοῦ ἡ λύρα μου ἡ χρυσὴ
Μὲ Μούσες καὶ με Χάριτες καὶ κύνους, ἂν μπορούσες
στοῦ Παρνασσοῦ τὴν κορυφὴ θ' ἀνέβαινε μαζί,
γιὰ νὰ σὲ τραγουδοῦσε...

ΕΡΩΤΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Ἄπ' τὴν Πάρο, τὴν Πάνορμο, θεά μου,
ἢ τὴν Κύπρο ποῦν' τὸ θεϊκό σου σπίτι,
Μὲ τραγοῦδι σὲ κράωω ἐδῶ κοντὰ μου,
ὦ Ἀφροδίτη!

Ἄπ' τῆς Κύπρου ἔλα τὸ περιγιάλι
τοῦ γλεντιοῦ μας νὰ γίνῃς τὸ θεμέλιο...
Μὲ ποτήρια χρυσὰ κέρασε πάλι
πόθους καὶ γέλιο...

Σὰν γεμάτο ποτήρι κ' ἡ καρδιά μας
κάνε σύ, γλυκὰ νὰ ξεχειλίσει...
Νὰ στραγγίσῃ... μονάχη ἡ φωνιά μας
ὅταν θὰ σβύσῃ!...

Πάντα ἡ Πάρος, εἶσι τοὺς Θεοὺς μεθοῦσε
ὅταν ἔρωσ, τοὺς πῆργονε τὰ στήθη
Μὲ κροντήρι χρυσὸ ὁ Βοηῆς κερνοῦσε
σ' ἔλους τὴ λήθη.

Καὶ γιὰ μένα... Ζητῶ μιὰ τέτοια χάρι...
Νὰ ξεχάσω τὸ ἄπονο μου ταῖρι,
Φέρω δῶρα κροσί, λευκὸ κροσί,
καὶ περιστέρι...

Τῆς ἀγάτης τὸ φῶς καὶ τὸν παλμό,
μιὰ κ' ἀδίκως ζητῶ νὰ δοκιμάσω,
τοῦ κλημάτου κερᾶστε με χρυσὸ...
γιὰ νὰ ξεχάσω!

ΣΕΛΗΝΗ ΚΑΙ ΑΣΤΡΑ

(Στὴν φίλη τῆς Ἀνακτορίας)

Ἡ Σελήνη, στολίδι ἀσημιωμένα
σὰν φερόσει, καὶ βγαίνει Ξελλογιόστρα,
στὸ σκοτάδι μπροστά της ἕνα-ἕνα
πεθαίνουν τ' ἄστρα...

Κ' ὅταν βγαίνεις, Ἀνακτορία, ἐγὼ
βλέπω ποὺ ὅλα σκοτίζονται καὶ δύνουν.
Ἡ Ἀτθίδα, ἡ Γυρνών ἡ Γοργώ...
κοντὰ σου, ὀδύνουν...

ΩΔΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΤΟΡΙΑ

Ἐγὼ λέω, πὼς μετὰ τὸ Θεὸ μιλάει,
ὅποιος εἶνε κοντὰ σὲ τέτοιο σῶμα.
Καὶ κοιτάζει νὰ τοῦ χαμογελάῃ
αὐτὸ τὸ στομά.

Σὰν σὲ βλέπω—ἐγὼ γιὰ μένα—νοοῖθαι
σὰν δεμένη τὴ γλώσσα μου με πόνο.
Δὲν ἀκούω... Φλογίζω! ἀπ' τὸν πόθο.
Μὲ μιὰς θαμνάτω...

Σιγοτρέμω... Κρόδος ἰδρώς με κόβει.
Σὰν χορτάρι ὅλα μου κλωνίζον.
Ἄνασαινω με κάπο, χίλιο φόβοι
με συγκλονίζον.

Τί νὰ κάνω... Θὰ τὸ ἀποφῶρω μᾶλλον...
Τῆς ζωῆς μου ἦταν κ' αὐτὸ γραμμένο,
ἀντιπρὸς μου, νὰ σὲ κοιτάζω κ' ἄλλον
καὶ νὰ πεθαίνω!

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ

...Κελαδεῖ στὴ κρῶα πηρῆ
τὸ νερὸ βροχόντας γύρω τὴν πνεψὴ τὴν κωδωνιά,
κ' ἀπ' τὴ φιλύρα ποὺ τρέχει, κατεβαίνει κληρῆ
ὁ Ὑπνος, καὶ σὰν πάχνη ἀπλώνει πέρα ἐκεῖ στὴ σκοτεινιά.
Τ' ἀργυρὸ νερὸ ἀκούω νὰ σταλάξῃ στὴ σπηλιά
ποὺ ἡ λιγερὴς Νεράιδες ἀπὸ τὴ δροσιά λουραμένες
μετὰ μῦθια νευραγμένα ἔχουν γυροὶ κορμασμένες
στὴς νυχτιάς τὴ σιγαλιά...
Μεταφρ. ΛΑΛΙΟΥ ΚΑΡΑΚΑΣΗ

